

1926 MATI IN GOSPODINJA Št. 5.

Vzgoja.

Pokorščina.

Zelo zgodaj naj prične mati v vzgojo pokorščine. Saj je pokorščina temelj vse nadaljnje vzgoje, pa tudi edino sredstvo, ki nerazumnega otroka obvaruje škode. Le otrok, ki je vzgojen v pokorščini, na prvo besedo odloži orodje, s katerim bi se lahko ranil; le ubogljivi otrok obstane na strani ceste, ko zakliče mati, dočim bi ga drugače povozil avto; le ubogljivi otrok se na mah ukloni zdravnikovim odredbam, od katerih često zavisi življenje.

Vzgoja pokorščine pa je le tedaj uspešna, če ne vodi mater pri tem trenutno razpoloženje tako, da n. pr. danes otroku dovoli to, kar mu je včeraj pod enakimi pogoji odrekala, ampak z razumno preudarnostjo ukazuje in prepoveduje. Umevno pa je, da mora mati pri teh svojih ukazih tudi vztrajati in gledati na to, da se tudi v resnici izvrše. Od tega je ne sme odvrniti ne prošnja, ne jok, ne otrokovo laskanje. Le tedaj, ako je otrok prepričan, da je materina beseda kakor pribita, se ji pokori brez besede, a ne le materini besedi, nego tudi migljaju in ji bere zahteve že iz oči. — Zato pa mora mati gledati na to, da nikdar ne ukaže kaj takega, kar se ne da izvršiti in ne prepove kaj takega, kar se po naravni poti ne dá ovirati.

Majhnemu otroku mati ne more razlagati, zakaj naj uboga, otrok tega niti ne pričakuje in zato tudi treba ni; taka pokorščina, ki sloni le na avtoriteti materine besede, se imenuje slepa pokorščina. Ko pa prihaja otrok vedno bolj k pameti, je dobro, ako mu mati navaja nagibe k pokorščini, ker ga na ta način že pripravlja za življenje. Seveda pa služijo vsi ti nagibi v podkrepitev njene avtoritete in nikakor ne kot morebiti kake prošnje; materina beseda naj bo taka, da se ne dá izpodbiti.

Večjim otrokom je zelo koristno, če jih mati preveč ne omejuje s svojimi zapovedmi in prepovedmi. Saj jih je veskozi pravilno vzgajala; v celoti že poznajo njene zahteve, ki se krijejo z zapovedmi in prepovedmi Boga in Cerkve, javnosti in države. S tem, ako stopi s svojimi zahtevami bolj v ozadje, jim pušča vedno več samostojnosti. To jim je v prav posebno korist, saj bi bili sicer telesno in duševno vse premalo samostojni, računali bi vedno le na pomoč staršev in bi brez njih v poznejšem življenju le težko obstali. To pa, kdaj naj mati prične omejevati svoje ukaze in prepovedi in kako daleč sme v tem iti, je odvisno od otrokovega telesnega in duševnega razvoja v

vsakem posameznem slučaju. O tem presoja materinski čut in njeno hitro spoznanje otrokove miselnosti. Umevno pa je, če otroci to nekoliko večjo prostost zlorabljajo, da jih je treba zopet omejiti; seveda pa je to delo potem mnogo težje. Zato naj si mati zavaruje svojo avtoriteto pri otrocih z onim lepim razmerjem do otrok, v katerem je ljube z en glavna sila; saj ljubezen vse zmore, vse premaga, vse potrpi.

Gospodinjina sposobnost za gospodinjstvo.

Gospodinja mora biti zmožna celotno gospodinjstvo sama voditi. Zato mora sama znati vsako delo v kuhinji in v hlevu, na polju in dvorišču, pri družini in živini. Ni pa s tem rečeno, da naj mlada gospodinja, ko pride k hiši, odkloni vsako delo in pomočnico, češ, vse bom sama delala. V velikem gospodinjstvu je to naravnost nemogoče, dočim je preveč in prerazličnega, da bi ena sama moč vse zmogla, pač pa bi v par dneh celotno gospodinjstvo prišlo v nered, iz katerega bi se potem gospodinja težko izkopa. Zgornjo zahtevo je razumeti tako, da mora gospodinja vsako gospodinjstvo delo dobro poznati in znati, da ga lahko, če je treba, sama vrši, ali ga zna pokazati svoji pomočnici-dekli, kako ga je treba izvršiti. To je potrebno tudi zato, da more svoje in moči svoje družine prav rabiti, pravilno razdeliti, da zna presoditi, koliko zmore ena sama oseba, da ji ne nalaga preveč dela, da pa tudi izkoristi zmožnosti svoje družine, kakor jo to pošteno in pravično. S tako pametno presojo tudi odstrani iz svojega gospodinjstva mnoge nepotrebne navlake pri delu, ki gospodinjstvu ni v korist.

Gospodinjino delo bodi vseskozi premišljeno in zato pravilno; z naglico, s šumom in z ropotom opravljeno delo nikoli ni pravilno. Četudi je mnogo dela, vendar naj vrši svoje delo v miru in prav, ker s skakanjem od enega dela k drugemu ničesar ne pridobi, pač pa na času mnogo izgubi. Nepričakovani dogodki, ki zahtevajo izpremembo v delavnem načrtu, naj je ne zbegajo. Z jasnim pregledom naj tudi nove dogodke privzame v delavni načrt in vse uredi, kakor zahteva situacija.

Pa najsi bi imela še tolik gospodinjski delokrog, nadzorstva in pregleda čez vse gospodinjstvo nikoli ne sme dati iz rok. Zato naj nikoli dolgo ne izostaja z doma, njen dom mora imeti zanjo tako privlačno silo, ki jo vleče vedno le domov. Ne mislim pa tukaj, da mora biti nezaupna in skopa, sitna in neugnana, pač pa naj vedno čuti odgovornost za svoje mesto v domu.

Dobro pa je seveda, če ima v družini koga domačih, ali tudi zanesljivo dekle, ki jo vadi v svojih opravkih, da za slučaj gospodinjine bolezni ne pride nered v gospodinjstvo. Za to delo naj vežba matigospodinja zlasti svoje doraščajoče hčere.

Kako prav bo prišil le-tem, ko bodo pozneje pričele lastno gospodinjstvo, kako težko pa jim bo, če bodo morale tedaj šele po lastnih žalostnih izkušnjah priti do pravega gospodinjanskega duha.

Kuhinja.

Prekajeno svinjsko meso z rižem. Kuhaj eno veliko pest kislega zelja, pol ure. Posebej pa kuhaj $\frac{1}{4}$ kg suhega svinjskega mesa, reberca ali kaj enakega. Ko je meso kuhano, mu odstrani kosti in ga zreži na male kosce; posebej v kozo pa deni žlico masti in par koscev čebule. Ko se čebula nekoliko zarumeni, prida dve pesti opranega riža, parkrat premešaj in ga zalij z eno osminko litra vode ali juhe od svinjskega mesa ter kuhaj riž 5 minut. Nato prida rižu kisle zelje, zrezano suho meso, nekoliko soli, popra in žlico kisle smetane. To vse na rahlo premešaj in postavi kot pokrito v pečico za 20—25 minut. Še enkrat premešaj in postavi kot samostojno jed ali prikuho na mizo. Zraven pa še daj olupljenega oblicah krompirja (za 2 osebi).

Orehova pomarančna potica. Nalij v lonček tri žlice mlačnega mleka, prideni mu žlico sladkorne sipe in 1 in pol dkg drožja; vse to zmešaj in postavi v stran, da vzide. Zlij v večjo skledo 3 osminke litra mleka, precej toplega, ki mu prideni pol žlice soli, eno veliko žlico sladkorja (5 dkg) in 6—8 dkg surovega masla ali masti; to dobro premešaj in zmešaj s 60 dkg moke. Prideni vzhajano drožje in na drožje 1—2 rumenjaka. Nato vse močno s kuhaličnico stepaj vsaj četrt ure. Stepeno testo potresi po vrhu z moko, ga pokrij in postavi na gorko da vzhaja. Medtem pripravi modev. Ko je testo vzšlo, ga stresi na desko, ali pa na prt z moko potresen, potresi testo prav malo z moko in razvaljaj kolikor mogoče tenko ter pomaži z nadevom. Testo nekoliko ob kraju obreži in ga zvij precej na tesno. Tako pripravljeno testo potico položi v kozo, namazano z maslom ali mastjo, jo potlači z roko ter na več krajih prebodi s nožem, da ne bo luknjasta. Potico postavi na gorko, da se vzide. Ko je vzšla, jo po vrhu pomaži z jajcem ali smetano in jo končno speci v precej vroči pečici (oru), peci jo eno uro.

Nadev. Deni v lonček 12 dkg sladkorja in $\frac{1}{8}$ litra vode ter kuhaj 10 minut. Nato prideni 20 dkg zmletih orehov, dobro premešaj in ko se nekoliko ohladi, pol pomaranče sok in par žlic ruma. S tem nadevom pomaži testo in napravi vse kakor je napisano.

Medeni pomarančni piškoti. Deni v skledo pol kg moke (dobra je št. 2) 15 dkg sladkorja, tri osminke litra mrzlega mleka, 15 dkg nezavretega medu, pol žlice cimeta, drobno zrezane lupine ene pomaranče, cel pecilni prašek in žličico sode. Vse to dobro stepaj in stresi v pomazan in z moko potresen pleh, razravnaj in potresi z drobno zrezanimi orehi. Postavi v srednje vročo pečico in še gorko zreži na male poševne koose.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze

A. & E. SKABERNE — Ljubljana. Mestni trg 10

Kolač iz suhih češpelj. Napravi testo kakor za orehovo potico. Razvaljaj testo in pomaži s sledečim nadevom: kuhanim češpljam odstrani koščice, jih drobno zreži in jim primešaj drobno zrezane pomarančne lupine, ščepec cimeta in žlico sladkorja. Testo zavij kakor za potico, položi na pomazan pleh postavi na gorko da vziđe pomaži po vrhu kolač s smetano in speci.

Kakao. Zavri četrť litra mleka, deni v lonček kavino žlico kakava, ravno toliko sladkorne sipe in dve žlici mrzlega mleka ter dobro zmešaj, da je gladko; nato zakuhaj v vrelo mleko, pusti da počasi vre par minut, nakar odstavi in postavi kakor kavo v skodelico na mizo.

Čaj z vinom. Nalij v lonček 1/4 litra vode, 4 žlice rudečega vina, košček limonine in pomarančne lupine. Postavi k ognju, ko zavre, pridani toliko ruskega čaja kolikor s tremi prsti zagrabiš. Ko par minut pokrit stoji ga precedi.

Odprava madežev.

XI. Za kislino, vosek, smolo in mastne madeže sploh: zmešaj 4 grame bencola, 105 gramov 95 odstot. alkohola in 85 gramov amoniaka.

XII. Za smolnate, mastne in oljate madeže: Zmešaj enake dele soli, špirita in amoniaka.

XIII. Za volno: Zmešaj 4 lote močnega špirita, pol leta citronovega soka, 1 1/2 leta rožmarinovega olja in pol leta hudega salmiakovca, ter spravi v dobro zaprti steklenici.

XIV. Za sadne in vinske madeže: Zlij v leseno kad 14 l deževnice, deni v deževnico kilo glaubergerjeve soli, kilo sode in kilo klorovega apna, ter postavi za teden dni na topel kraj, pomešaj vsak dan z leseno palčico in nalij v steklenice.

XV. V 30 g salmiakovca zreži 75 g mehkega želnega mila, raztopi v 2 l vode 5 g sode, 5 g boraksa, 30 g etra in 30 g alkohola, zmešaj vse skupaj in spravi.

XVI. Za vsakovrstne madeže: Lavendljev špirit, žveplov eter in amoniakova voda, vsakega enak del, so čistila, ki se uporabljajo prav kakor bencin.

XVII. Za madeže vseh vrst: Zmešaj 25 g čistega terpentinovnega olja z 1 in pol g finega špirita in z 1 in pol g žveplovega ogljika, dodaj 15 g citronovega olja in zamaši steklenico trdno.

XVIII. Za madeže v svili: Polovico krompirjeve vode in polovico špirita zmešaj z enakim delom črne kave brez cikorije. Namoči z gobo obleko na licu, pusti, da popije podloženo platno nekoliko mokrote in polikaj na notranji strani. Svila dobi tako lep lesk in svežo barvo. Če ni obleka še čista, vzemimo samo krompirjeve vode in octa. Pri svetlem blagu ne smemo primešati črne kave.

Doma si naredimo lahko tudi mila, ki je za pranje in čiščenje madežev: I. Zmešaj rumenjaki z žlico volovjega žolča in primešaj pol kile zribanega finega mila. Testo postavi na toplo, ko počiva dve uri, naredi kocke ali kroglice in posuši jih. Kadar hočeš snaziti obleko, namoči milo, namaži madež in izperi. II. Mešaj tri dele ekstrakta kilajevke skorje in 45 delov bene-

čanskega mila, primešaj 12 delov volovjega žolča in 3 dele stolčnega boraksa. Naredi iz testa kroglice, posuši jih in rabi kakor zgoraj. III. Milo za svileno blago: Segrej funt kokosovega olja na 30° C, vmešaj 1/2 funta kanksižne sode, prilij nato še 1/2 funta segretega belega benečanskega terpentina, pokrij in pusti počivati štiri ure. Potem segrej zmes toliko, da se zredči, primešaj funt volovjega žolča in toliko zribanega trdega mila, da postane trdo testo. To razreži, posuši in imaš žolčno milo.

Vrt.

Gnoj in gnojenje. Zelenjadnice izrabijo in izsrkajo snovi iz zemlje za svojo rast in razvoj. Te snovi moramo vrniti zemlji v obliki gnojila. Zemlja, ki ni gnojena, slabo rodi in zato zelenjadnice v taki nepogojeni zemlji slabo uspevajo.

Najboljši je hlevski gnoj, in sicer mešan konjski in od goveje živine. Tak gnoj ima vsa svojstva za izboljšanje zemlje. V gnoju se razkrajajoče snovi napravijo zemljo rahlo in črno. Hlevski gnoj je masten, vlažen in je za peščeno suho zemljo posebno priporočljiv.

Konjski gnoj je suh in bogat na dušiku; hitro se razkrajja in ima veliko toplote v sebi. Za težko ilovnato zemljo je ta gnoj nenadomestljiv. Ker ima svež konjski gnoj še več toplote v sebi kot preležan, ga rabijo za napravo toplih gredic.

O gnoju je pomniti, da je vlažnejši, če se počasi razkrajja. Počasi se pa razkrajja, če je dobro namešan z različno steljo, kakor: praprotoj, slamo, z drobno sesekanim smrečjem, listjem in žagavino. Tak gnoj napravi zemljo rahlo in zvrno.

Svinjski gnoj nima posebne vrednosti, ker je mrzel, zato sam zase ni priporočljiv. Primešan z gorkim konjskim gnojem je pa zelo poraben. Ovčji in kozji gnoj je bogat na dušiku. Za mrzlo in težko zemljo je posebno prikladen.

Kurjek je tudi zelo dober gnoj. Za zalivanje cvetice lončnice od časa do časa je gnojnica kurjeka velike važnosti. Ta gnojnica se napravi s tem, da kurjeko polijemo z vrelo vodo in ta voda je izborna gnojilo za cvetice lončnice. Seveda mora biti shlajena. Z vrelo vodo jo polijemo zato, da ista uniči črvičke in pa tiste poganičke, ki jih je največ v kurjem gnoju, ker kure pojedjo veliko žita. Znano je, da po kurjem gnoju najraje raste plevel. S politjem vrele vode se pa to zabrani.

Poleg naravnega gnojila imamo tudi še umetna gnojila. Gotovo niso ta gnojila tako dobra, kot je naraven gnoj, ker imajo taka gnojila le po eno ali dve redilni snovi v sebi. Za rastline, ki potrebujejo eno ali drugo snov v večji meri, se rabi umeten gnoj z zelo dobrim uspehom. Umeten gnoj zemlje ne izboljša in je tudi ne zrahlja, pač pa vpliva na razvoj posameznih zelenjadnic.

Dušeča gnojila vplivajo zlasti na razvoj stebel in listja. Solata, zelje in špinata prav dobro uspevajo po umetnem dušičnem gnoju. Čilski soliter je bogat na dušiku. Soliterna kislina, ki je v njem, takoj deluje. Ker takoj deluje, se gnoji z njim

ravno pred setvijo, ali pa takrat, ko rastline vzklijejo. Za 10 kvadratnih metrov zadostuje 2 kg.

Kakor dušik, vpliva tudi kalij zelo ugodno na razvoj rastlin. Kalij se uspešno rabi pri gomolnicah, korenstvu in sočivju. V pepelu bukovih drv je precej kalija. Zato je za gomolnice, korenstvo in sočivje pepel zelo priporočljiv. V kalijevi soli ga je tudi precej.

Med umetna gnojila spadajo fosforna kislina, Thomasova žlindra in superfosfati. S Thomasovo žlindro gnojimo že v jeseni, ker se fosforna kislina v njej bolj počasi razlepjuje. S superfosfati gnojimo tik pred setvijo. Fižol, grah in kumare so zelo hvaležne, če jih pognojimo s fosfati. Za 10 kvadratnih metrov zadostuje 5 kg enega ali drugega gnojila. Umetna gnojila se prodajajo pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Poleg gori opisanih gnojil je še ene vrste gnoj, ki se mu pravi kompost in je za vrtnarstvo velike važnosti. Kompost se napravi tako: Na vrtu se določi prostor, na ta prostor se vse leto nabira na kup zemlja, gnoj, smeti, listje, plevel, pepel in kar je še drugih vrtnih odpadkov. Večkrat se poliva z gnojnico; posebno dober je gnoj iz stranišča, ker je močan in pomaga, da se različne tvarine hitreje razkrajajo. Kompost je treba parkrat na leto premešati. V dveh letih je dober za uporabo. Plevela, ki že napravila seme, ne smemo spravljati na kompost.

Skrb za zdravje.

I. Jetika.

Jetika ali tuberkuloza je od davnih časov znana kužna bolezen in zahteva več življenskih žrtve, kot vse ostale nalezljive bolezni. Samo pri nas v Sloveniji pobere vsako leto okrog 3000 ljudi, dočim jih boleha nad 60 tisoč za to nevarno boleznijo, ki jo po pravici imenujemo ljudska kuga sedanjega časa.

Povzročitelj jetike je majhen tanek bacil brez gibalnih vešic, ki so merile 3 mikrone, to je tri tisočinke milimetra. Odkril ga je nemški zdravnik Robert Koch l. 1882, do tedaj ga niso poznali. Ta glivica sestoji iz prezornega telesa, obdanega s tenko voščeno kožico, kar znači njen odpornost proti zunanjim vplivom. Tako se zamore vzdržati v prahu v zaprti sobi po več let pri razvojni zmognosti, sonce pa ga uniči po nekaj urah. Odporen je tudi proti razkužilom. Sanitol ga umori tekom pol ure v 2 do 5 odstotni raztopini. Razmnožuje se s strahovito naglico, srka iz telesa najboljše sokove ter izloča notranje in zunanje strupe, ki delujejo pred in po razpadu bakterije.

Nahajamo ga v telesu povsod, kjer se je nastanil: najdemo ga v nosu, ustih, grlu, v izpluvkih bolnika s pljučno jetiko, v gnoju pri kostni in kožni jetiki, v blatu pri črevesni in v mleku jetičnih krav. Vir okužitve je jetični bolnik. Iz njega pridejo bacili pri kašljanju, kihanju, dihanju in govorjenju v drobnih kapljicah, ki plavajo po zraku in padajo na vse predmete. Vse, kar iz kašlja, izbljuje ali drugače izloči je okuženo z bacili, čijih število znaša pri srednje težki bolezni dnevno 50 milijard.

Vsa ta nešteta množica bacilov živi okrog bolnika, osobito tam, kjer je stanovanje temno, vlažno in zaprto. Čim več ljudi je v takem prostoru tem več je jetike in tem bolj so ji podvrženi.

Ohramba proti jetiki temelji v vestnem zatiranju (razkuževanju) bolezenskih kalov sproti med boleznijo in po bolnikovi smrti. Predvsem je paziti na pljunke; nobena hiša ne sme biti brez pljuvalnika s sanitolovo raztopino. Biti pa mora vsak dan izprazen in umiti s Sanitolom ali z vrelo vodo. V stanovanju naj kraljuje red in snaga. Ne bojmo se svežega zraka in solnca, ki se nam tako ljubko smehlja skozi odprta okna! Tla umivajmo z lugom ali s kakim drugim razkuževalnim sredstvom; metla bodi pri pometavanju vedno mokra, da ne bomo dvigali okuženega prahu. Vsak dan razbesimo na sonce perilo, posteljnino in obleke, umazano perilo pa namočimo pred pranjem v Sanitolovo tekočino, kjer mora stati nekaj ur, ali pa ga prekuhajmo v vrelem lugu.

Praktični nasveti.

1. Pri raznem delu se roke umažejo in prav pogosto se ne dajo umiti s samo vodo in milom. Tako na pr. smolnatih rok ne osnažijo drugače, kakor s petrolejem. Od borovnic umazane roke je treba umiti z limonovim sokom, ali pa držati v dimu zažganega žvepla. V starih časih smo si pomagali z navadnimi žveplenkami, ki so imele rdeče kapice; zdaj jih pa ni več dobiti.

2. Kadar lupimo ali režemo krompir, roke kar temno rjave; osnažimo jih s sokom kislega jabolka, z limonovim sokom ali tudi z jesihom.

3. Ako kuhinjsko desko sušimo pri ognju, ali na soncu, se rada skrivi. Da se zopet zravnote, če jo položimo na ravno mizo in jo zgoraj in spodaj obložimo z mokro cunjjo.

4. Marsikatera roža v lončku noče prav uspevati; pogosto so krive temu deževne gliste (deževniki), ki so se naselile v lončku. Dado se pregnati z gnilih jabolkom, ki ga položimo na vrh zemlje v lončku. Gliste prav kmalu prilezejo na jabolko in jih lahko odstranimo; jabolko pa položim zpet nazaj, kjer se zopet nabere deževniki. To ponavljamo toliko časa, da se ne nabere noben deževnik več na gnilem jabolku.

Dekletom!

Vsem slovenskim dekletom, ki gredo v Zagreb ali Beograd služiti, prav toplo priporočamo, da se oglasijo v Zagrebu pri č. sestrarh usmiljenkah, Gunduličeva ul. št. 12, ali pri č. oo. salezijancih, Vlaška ul. 38. — V Beogradu pa Krunska ul. 23. Na teh krajih imajo namreč slovenska dekleta svoja društva, prireditve, knjižnice in nedeljske sestanke.

Prav zelo želimo, da nobeno dekle, ki gre tja dol služiti, ne ostane sama, ampak se pridruži svojim tovarišicam, ki so že tam, so jim torej razmere že znane in novodošli imajo v marsičem lahko svetojejo. V družbi svojih sovrstnic lažje prebole domotožje in se med njimi po domače poraz-

govore in porazvesele. — Upamo, da se bo dalo zanje še kaj več storiti. — Zaenkrat: dekleta, Slovenke, držite skupaj!

Naročnikom Vigredi.

Kakor je bilo v marčevi številki Vigredi objavljeno, smo z aprilom ustavili Vigred vsem, ki dotlej niso poravnali nikake naročnine za 1926. — Istotako smo ustavili vzorčne pole vsem onim naročnikom, ki še niso poravnale dosedanjih računov.

Toliko v pojasnilo vsem prizadetim, da omejimo številne reklamacije, ki že prihajajo.

Kruti poročni običaji.

Angleški potovalec Charles Domville-Tife piše o poročnih običajih pri Ungoncih, doslej popolnoma neznanem narodu ob reki Amaconki v Južni Ameriki. Pri-poveduje:

»Ko postane deklica toliko stara, da bi se lahko poročila, jo zaprejo v posebno kočjo in ji dajo na dan samo malo kruha in vode. Medtem kličejo vse mladeniče, ki še niso poročeni; deklico prisodijo onemu, ki da poglavarju in njenim staršem najdragocenejša darila, obstoječa v divjačini, ribah, strupu, gugalnicah itd. Ko je ženin izvoljen, pripeljejo deklico iz kočje ven, jo vpricho vsega rodu privežejo k drevesu in jo bičajo z biči, s spletenimi, z ostrimi kamni vmes. Zraven pa pihajo na školjke in tolčejo s palicami na votla drevesa. Nato zapove čarovniški zdravnik dozdevnemu hudemu duhu, naj zapusti telo deklice in naj gre v drevo, na katero je privezana; hkrati prereže jermena, ki držijo deklico pokonci. Divje zakričijo Indijanci, če se zgrudi krvavečo telo na tla, kajti to je dobro znamenje. Zli duh je šel ven, novi duh pokornosti napram možu pa potrebuje nekaj časa, da se nastani v novem domu. Nesrečno žrtev nesejo proč, izmijejo ji rane in povedo ženinu, da je nevesta sedaj očiščena vsega hudega. Zenske plešejo okrog drevesa muk, veje se kopicijo okoli njega. Uro nato pride ženin z gorečo bakljo, ima nagovor na hudega duha, ki je hotel njegovi izvoljenki škodovati, zažge nato veje in požge duha in drevo muk; Indijanci pa plešejo okoli kot nori, divjajo so njih plesi, školjke donijo, bobni, ropotajo, vmes se pa slišijo še zdihi mučene deklice. Nato sledi vso noč trajajoče gostenje in popivanje in zopet ples, pri kojem si mladi vojniki z ostrimi noži mesarije telo. Med gostenjem in popivanjem uživajo moški in ženske močna bljuvalna sredstva in gredo spet k obedu nazaj.«

Iz otroških ust.

Mali Mihec je šel na veliki petek v prvih hlačkah z mamo v cerkev. Veliko je imela mama opraviti, da mu je vse razložila; posebno ga je zanimal Jezus na križu, kako je umrl in čez tri dni zopet prišel iz groba. Ves truden je Mihec prišel domov, mama mu je dala skledico mleka za večerjo, potem ga je spravila spat. Pre-

DOBRO BLAGO!

NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

den pa je legel, je mama pokleknila in tudi njega potegnila na kolena k postelji in pričela navadno večerno molitev. A Mihec se oglasi: »Mama, saj je Jezus danes jutrišnjem vstal; bova pa takrat molila, popoldne umrl in ste rekli, da bo šele popko bo spet slišal.« — — —

Štiriletni Mirko je prepozno vstal in mora sam zajtrkovati. Šestletna Milica, ki je že z drugimi zajtrkovala, sedi zraven njega in kar naenkrat izpusti nevljudni glas polnega želodca. Mirko preneha jesti in okrega sestrico takole: »Fej, Milica, to je grdo! Take grde besede ne maram več slišati!«

»Razbremenimo hitro ladjo, sicer se v nekaj trenutkih potopi, zakliče krmar. Mali Janek steče v kajuto, si dene nahrbtnik na ramo in pride zmagoslavno zopet na krov. »Tako, nekoliko lažje bo že«

Sprejemem čevljarskega VAJENCA

ki se je že učil 1 leto in je bil odpuščen z upravičenim vzrokom. — IVAN JAMAR, Bled 1.

Bolni na pljučih.

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi UMETNOSTI HRANJENJA, ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vaskem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. — Nočno potenje in kašelj prestane, telesna tešina se poveča ter po splošnem poapnenju olajša bolečine.

Resni možje

zdravniške znanosti potrjuje prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas

Popolnoma zastonj

dobite mojo knjigo, iz katere boste izčrpali mnogo koristnega znanja. Ker bo moj založnik izdal vsega skupaj samo

10.000 komadov zastonj

in razposlal, pišite takoj, da se boste mogli tudi vi prištevati krogu srečnih dobitnikov te knjige.

Naslov:

August Märzke - Berlin,

Wilmsdorf, Bruchsalstr. 5, Abt. 869.

Temo bodočnosti

prodeti nam ni usojeno, sli to je gotovo, da bo-
dožnost nervoznih, nespečih in lahko razdražljivih
ne more biti prijetna, ako pravočasno ne mislijo
na jajeenje in pomirjenje svojih živev. Umivanje
in drgnjenje z že 27 let priljubljenim domačim

sredstvom, »Fellerjevim« blagodišcem »Elsaflu-
idom« umiruje, daje zdravo spanje, krepi živce in
misičevje, olajšuje bolečine v glavi, zobeh in licu,
ter se izkaže zmeraj kot izvrsten kosmetikum.
Vedno zopet slisimo hvaliti Fellerjev »Elsaflu-
id« kot zanesljivo domače sredstvo zoper revmatične
bolečine. Močnejši in boljšege učinka kot fran-
cosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki spec. stekle-

nici za 63 Din, 12 dvojnati ali 4 spec. steklenice za 99 Din, 36 dvojnati ali 12 spec. steklenice za 250 Din že obenem z zabojem in poštino razpošila po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 16, Hrvatska. — Posamezne steklenice »Elsalfluida« po nižnji ceni 9 Din v lekarnah in sorodnih trgovinah.

Stara, strokovno izkušena, solidna tvrdka

Vas bode postregla vedno dobro in vestno, kadar rabite blago za moške ali ženske obleke, ker ima zveze s prvimi in najboljšimi tovararni. Prodaja v lastnih prostorih in gleda edinole na velik promet. Torej kadar kupujete in pridete v Ljubljano sli na očite po pošti, obrnite se neravnost na občezano tvrdko

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“ v LJUBLJANI

kjer bodete, ako še niste, sigurno postali stalen naročnik in odjemalec. V zalogi je le prvovrstno blago, bogata izbira, po najnižjih konkurenčnih cenah in prijazna postrežba.

Gospodinje, šivilje, obrtniki! Dosedaj neprekosljivi

„Köhler“ šivalni stroji

z 10 letnim jamstvom se dobe v najmodernejših opreмах za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje pri trrdki

Iv. Auerhammer, Ljubliana, Kolodvorska ulica 3

Prodaja tudi na obroke!

Proda se ŠIVALNI STROJ

malo rabljen, Bobbing-Singer, I. Bartman, Bled.

Kovaškega pomočnika, ki zna izdelovati se-
kire in plankate, iščem za takoj. Ponudbe na Josip
Kovač, Zamost-Plešče. (2)

Strojno mizarstvo M. GOGALA na Bledu, sprejme
1 do 2 učenca za 3 letno učno dobo po
 krepka primerni odškodnini. - Isto-
 tam se kupi vsaka množina trdih in mehkih
DESK in PLOHOV. 2378

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine
je brezdomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat 46 Din, 10 škat 80 Din LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovž), Ljubljana, Mestni trg 4

Trpežni **PALMA**-kaučuk pete in podplati so
napravljeni iz najbolje surovine, varujejo Vaše
obuvalo, so trikatrat trpežnejši kot usnje in Vam
omogočajo elastčno hojo. — Ni razkošje, ampak
neobhodna potreba vsakega človeka.

✎ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«! ✎

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo **v Ljubljani**

Obreduje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.